



Euroopan unionin  
neuvosto

**Bryssel, 21. kesäkuuta 2019  
(OR. en)**

**10416/19**

**SOC 496  
EMPL 384  
ECOFIN 649  
EDUC 328  
SAN 310  
GENDER 30  
ANTIDISCRIM 20**

## **ILMOITUS**

---

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö  
Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

---

Asia: Hyvinvointitalous  
– Valmisteluasiakirja (ministerikeskustelua varten)

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena edellä mainittu valmisteluasiakirja 8. heinäkuuta 2019 kokoontuvaa työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvostoa (TSTK) varten.

## Hyvinvointitalous

Euroopan näköpiirissä on mittavia haasteita ja mahdollisuuksia, jotka liittyvät globalisaation, ilmastonmuutoksen, teknologian kehityksen ja työnteon uusien muotojen aiheuttamiin muutoksiin sekä pidemmästä elinajanodotteesta ja alhaisista syntyvyysluvusta johtuviin väestörakenteen muutoksiin. Tässä yhteydessä selviytymiskyky ja kyky mukautua nopeasti muutoksiin yhteiskunnan kaikilla tasoilla, kuten hallinnossa ja liiketoiminnassa, ovat tärkeämpiä kuin koskaan.

Jotta voisimme vastata tähän kehitykseen ja saada aikaan kestäväää ja osallistavaa kasvua nopeasti muuttuvassa ympäristössä, meidän on edistettävä Euroopan sosiaalista mallia lähtökohtana kaikkien ihmisten voimaannuttaminen. Se on EU:n suhteellinen etu kiristyvässä maailmanlaajuisessa kilpailussa. EU:n olisi pyrittävä olemaan maailman kilpailukykyisin ja sosiaalisesti yhtenäisin talous.

Keskustelu EU:n sosiaalisesta ulottuvuudesta on ollut käynnissä jo vuosia. TSTK-neuvostossa ministerit ovat laajalti yhtä mieltä siitä, että EU:n sosiaalinen ulottuvuus on tärkeä ja sen roolia EU:n poliittisissa keskusteluissa on vahvistettava muun muassa talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä. Toisinaan sosiaalinen ulottuvuus näyttää kuitenkin olevan jossain määrin alisteinen EU:n muille politiikkalohkoille.

Euroopan komissio on käynnistänyt monia tärkeitä aloitteita, joilla edistetään sosiaalista ulottuvuutta ja joista tärkein on Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari. Jälkimmäinen oli merkittävä virstanpylväs sosiaalisen ulottuvuuden nostamisessa tärkeämmälle sijalle EU:n poliittisella asialistalla ja taloudellisen ja sosiaalisen ulottuvuuden yhdistämisessä.

Puheenjohtajavaltio Suomi haluaa jatkaa ja syventää Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin käynnistämää keskustelua ja aikoo käydä syvällisiä pohdintoja hyvinvointitaloudesta sekä ihmisten hyvinvoinnin ja kestävän talouskasvun välisistä toisiaan vahvistavista kytköksistä.

Perussopimuksen mukaisesti EU:n perimmäisenä tarkoituksena on varmistaa ihmisarvon kunnioittaminen ja edistää kansalaisten hyvinvointia.

Ihmisten hyvinvointi ja kestävä talouskasvu eivät ole keskenään ristiriitaisia tavoitteita. OECD on tehnyt hyvinvointitaloutta koskevaa laajaa tutkimusta<sup>1</sup>, josta käy ilmi, että ihmisten hyvinvointi ja kestävä talouskasvu vahvistavat toisiaan. Hyvinvoinnin edistäminen sekä tautien ja sosiaalisen syrjäytymisen ehkäiseminen ovat tärkeitä tekijöitä inhimillisestä näkökulmasta, mutta ne ovat keskeisiä tekijöitä myös tulevien julkisten menojen vähentämisessä, tuottavuuden lisäämisessä ja työurien pidentämisessä. Vaikka ihmisten hyvinvointi on itseisarvo, se on myös talouden kannalta elintärkeää. Tämä on *hyvinvointitalouden perusväittäjä*.

Hyvinvointitalous on laaja käsite, joka kattaa sosiaaliset sekä työllisyyteen, sukupuolten tasa-arvoon, terveyteen ja koulutukseen liittyvät politiikkatoimet. Siinä korostetaan horisontaalista ajattelua. Monialaisen yhteistyön avulla tapahtuva siilojen poistaminen on olennaisen tärkeää hyvinvointitaloudelle, jotta sen koko potentiaali tulee näkyväksi. Yhteistyö vahvistaa tietopohjaa ja luo synergioita ja käyttämätöntä potentiaalia, jota on hyödynnettävä poliittisten päätösten myönteisten pitkäaikaisvaikutusten maksimoimiseksi.

Hyvinvointia ja parempia sosioekonomisia mahdollisuuksia tukevat toimenpiteet saattavat toteutua huomattavalla viiveellä, ja niiden vaikutusta talouteen on usein vaikea arvioida tarkasti. Tämän vuoksi hyvinvointi-investointeja on haastavaa sisällyttää finanssipolitiikkaan, erityisesti talouden laskusuhdanteen aikana. Tämä voi kuitenkin aiheuttaa vakavia kielteisiä heijastusvaikutuksia ja talouden perustekijöiden heikentymistä.

Vaikka BKT on hyödyllinen markkinatuotannon mittaamisessa ja suuntaa antavan tilannekuvan luomisessa taloudesta tietynä ajankohtana, se ei anna kattavaa kuvaa ihmisten hyvinvoinnista. Näyttöön perustuva päätöksenteko edellyttää, että käytetään laajaa indikaattorijoukkoa, kattavia vaikutustenarviointeja ja pitkän aikavälin näkymiä.

---

<sup>1</sup> Tiivistelmä OECD:n tausta-asiakirjasta on asiakirjassa ST 10414/19 ja OECD:n tausta-asiakirja asiakirjassa ST 10414/19 ADD 1.

## Hyvinvointitalous

- *lisää ymmärrystä siitä, miten ihmisten hyvinvointi parantaa tuottavuutta, tuottaa talouskasvua, lisää työllisyyttä ja parantaa julkisen talouden kestävyyttä*
- *korostaa kattavia vaikutustenarviointeja, joilla voidaan arvioida, miten lainsäädäntö- ja politiikkatoimet vaikuttavat ihmisten hyvinvointiin*
- *korostaa hyvinvointia itseisarvona sekä yhteiskunnan selviytymiskyvyn ja vakauden lähteenä, joka hyödyttää myös yrityksiä ja houkuttelee investointeja.*

Hyvinvointitalous ei edellytä EU:lta uusia toimivaltuuksia eikä välttämättä uusia rakenteita, vaan pikemminkin nykyisten järjestelmien parempaa hyödyntämistä. Siinä korostetaan, että on tärkeää edetä työterveyden ja -turvallisuuden sekä sukupuolten tasa-arvon kaltaisilla aloilla, joilla EU:lla on toimivaltaa.

Tämän suoran toimivallan lisäksi EU vaikuttaa kansalaistensa hyvinvointiin monin tavoin. EU vaikuttaa siihen muilla politiikkalohkoilla annetun lainsäädännön kautta sekä eurooppalaisen ohjausjakson kautta, joka koskee talous-, työllisyys-, sosiaali- ja terveystaloutta, sekä edistämällä ja vaihtamalla parhaita käytäntöjä. Ihmisten hyvinvoinnilla on huomattavia valtioiden rajat ylittäviä heijastusvaikutuksia, ei pelkästään kasvun vaan myös talouden ja yhteiskunnan vakauden kautta, mikä tekee siitä EU:n tulevaisuuden kannalta keskeisen tärkeää. Jos EU:n ei katsota lisäävän kansalaistensa hyvinvointia, se menettää yleisön tuen.

Yksi EU:n suurimmista haasteista on jäsenvaltioiden sisäinen eriarvoisuus. Eriarvoisuus aiheuttaa huomattavaa inhimillisen ja taloudellisen potentiaalinsa menetyksiä sekä kansallisella että EU:n tasolla. Lisäämällä mahdollisuuksia sosiaalisen aseman parantamiseen tuetaan ylöspäin suuntautuvaa sosiaalista ja taloudellista lähentymistä, jota EU:n tarvitsee.

Edellä esitetyn perusteella ministereitä pyydetään pohtimaan seuraavia kysymyksiä:

- 1) Millaiset ovat teidän näkemyksenne hyvinvointitalouden vahvistamisesta politiikan- ja päätöksenteon tueksi?
  - 2) Millä tavalla EU:n politiikan- ja päätöksentekoa olisi kehitettävä, jotta sillä voitaisiin lujittaa talouspolitiikan ja hyvinvointipolitiikan välistä yhteyttä?
  - 3) Hyvinvointitalouden periaatteiden vahvistaminen koko EU:ssa on pitkän aikavälin tavoite. Millaisilla toimilla vahvistaminen olisi aloitettava?
-